

Pénzes István Anyanyelvi Vetélkedő - Döntő

Nyitra, 2023. június 9.

Csapat:.....

1. REJTŐZKÖDŐ FRAZÉMÁK

Fejtsétek meg, mely közmondások, szólások vagy szóláshasonlatok lapulnak meg a mondatokban! Az elrejtett frazémák szavai a mondatokban intarzaszerűen találhatók meg. Karikázzátok be az elbújtatott szavakat, majd írjátok le a megoldást! Végül magyarázzátok meg, mit jelent a megfejtés.

MINTA: Már sokan várják az attrakciót, ellenben nehéz kúszni a csúszós köveken.

Megoldás: Ár ellen nehéz úszni. **Magyarázat:** Nehéz szembenenni a közfelfogással.

1. Magazinban olvastam a minap, hogy a piacon a pad alatt mindenki jól átvágja a kofát.

Megoldás:

Magyarázat:

2. Anya mindig úgy belakat minket, hogy van, ki kábultan a kaszóján pihen.

Megoldás:

Magyarázat:

3. Fertőtleníti és beköti azt a sebet, amit a rosszakaróhoz érve szerzett.

Megoldás:

Magyarázat:

4. Elnagyoltan játszott, és csak egy lábon állva zenélt öt percig.

Megoldás:

Magyarázat:

5. Annyi törpehátat látott, hogy inkább elfordította a fejét, és átkapcsolta a műsort.

Megoldás:

Magyarázat:

6. Nagy volt a baki: az erdőn keresztül indult el, órákig tartott az út, mígnem eltalált a célba.

Megoldás:

Magyarázat:

Pénzes István Anyanyelvi Vetélkedő - Döntő

Nyitra, 2023. június 9.

Csapat:.....

2. E-VEL FEJTSÉD!

Az ismert „anyanyelvi matematikai játékban“ a megadott számokat csupán e betűs szavakkal kell meghatároznotok, kiraknotok. Figyelem: nem szerepelhet *é* és semmilyen egyéb más magánhangzó! Több megoldás is lehetséges, a lényeg az, hogy a megadott összeg kijöjjön. A plusz megoldások jutalompontosak! Nem fogadjuk el az *egy meg egy meg egy (...)* megoldást!

MINTA: **1** = egy/ egyes

46 = negyven meg negyvenkettes hetede

17:

9:

101:

36:

28:

73:

1020:

16:

5:

1000 0000:

Pénzes István Anyanyelvi Vetélkedő - Döntő

Nyitra, 2023. június 9.

Csapat:.....

3. NOTARIKON

Ebben a feladatban foglalkozásokat kell jellemeznetek úgy, hogy **a szavak első betűjéből** kirakódjon maga a foglalkozásnév. A megalkotott mondat utaljon egyértelműen a foglalkozásra! A kétjegyű mássalhangzók szerepelhetnek a megoldásokban külön-külön, ill. egyben is. **Figyelem: számít az idő!**

MINTA: *Tanító* **Megoldás:** Tanulókat **alaposan nevel, írást, tudást óhajt.**

1. ügyvéd:

.....

2. takarító:

.....

3. festő:

.....

4. színész:

.....

5. biológus:

.....

Pénzes István Anyanyelvi Vetélkedő - Döntő

Nyitra, 2023. június 9.

Csapat:.....

4. LÁNC, LÁNC, SZÓTAGLÁNC

A feladatokat **két szótagú szavakból** alkotni szóláncot. Természetesen be kell tartani a szótagolás szabályait (nem jó pl. a *csóvál – válik* szópár, mivel másként szótagolódnak). Raggal és jellel ellátott szavak nem szerepelhetnek a szóláncban, képzős, összetett szavak, nevek, nyelvjárási szók azonban igen. Ugyanaz a szó nem fordulhat elő kétszer egy szóláncban, de egy szótagot akár többször is fel lehet használni. Legalább 10 szóból álljon egy szólánc! A plusz megoldások jutalomponthoz!

MINTA:

te: *teve – vele – lecsó – csóka – kacsó – csóré – részeg – szegfű – fűrész* stb. (8 db szó)

ma:

.....

ti:

.....

se:

.....

ró:

.....

ha:

.....

Pénzes István Anyanyelvi Vetélkedő - Döntő

Nyitra, 2023. június 9.

Csapat:.....

5. HOMONIMAVERSIKÉK

A feladatokat megkeresni az alább olvasható kétsoros versikék azonos alakú utolsó szavát. Remélem, egyből megtaláljátok! ☺ Szlengszót és idegen kifejezést is találhattok benne. **Figyelem:** számít az idő!

1.

A hálóba szaladt ,
Azóta is lóg a

2.

Kezében felrobbant a ,
Ő tehetett róla, de csak nézett

3.

Azt mondja az egyik :
„A partnerem nagyon”

4.

Az eldobott zsíros
Jól bemocskolta a

5.

Ha jól teli van a ,
Úgy érzed, majd szét.....

6.

Talán nem minden
játszik előszeretettel az

7.

Bár finom volt a ,
Észrevettem benne egy

8.

Szegény állat a ,
Azt is elviheti a

9.

Oly szép volt az én ,
Mégis belecsapott egy

10.

Jól sikerült a ,
Csak majdnem elszakadt a

Pénzes István Anyanyelvi Vetélkedő - Döntő

Nyitra, 2023. június 9.

Csapat:.....

7. ESZPERENTE

Mondjátok el csak *e* magánhangzók felhasználásával a következő kifejezéseket! Alkossatok szókapcsolatokat vagy mondatokat!

MINTA: tanár: *ember, mely nevel, elemez, feleltet, versenyeztet*

1. óra:

2. kés:

3. papír:

4. könyv:

5. víz:

6. baj:

7. vihar:

8. fű:

9. hinta:

10. pohár: